

A woman with brown hair tied back, wearing a dark long-sleeved top and black leggings, is sitting on a grey mat on the floor of a climbing gym. She is looking up at a large, grey climbing wall covered in colorful handholds (red, green, blue, yellow, pink). The wall has a complex, geometric structure with various shapes and sizes of holds. The lighting is bright and even.

Nieuwe activiteiten in de Energiewet

Eva Winters

[Start presentation](#)

Agenda

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2022–2023

36 378

Regels over energiemarkten en energiesystemen (Energiewet)

1. Energiewet
2. (onafhankelijke) aggregatie
3. Energiegemeenschappen

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, mede ter implementatie van richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU, verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit en verordening (EU) 2019/942 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 tot oprichting van een Agentschap van de Europese Unie voor de samen-

Energiewet

Doel:

1. Elektriciteitswet en Gaswet samenvoegen in een nieuw kader.
2. Implementeren van Europese regels: Clean energy package
3. Bijdragen aan duurzaamheidsdoelstellingen

Status:

- Door verschillende adviesorganen getoetst, incl toets van RvS
- Ligt bij de kamer in afwachting van parlementaire behandeling

Ontsluiten van flex

Achtergrond

- Inpassing van duurzame bronnen
- Leidt tot uitdagingen op het gebied van matchen vraag en aanbod
- Netcongestie (aansluiten van assets op MS en LS, met nieuwe 'gebruikspatronen')

Flexibiliteit essentieel voor het bereiken van de duurzaamheidsdoelstellingen

- Implementatie van een (onafhankelijk) aggregator model, moet bijdragen aan meer ontsluiting van flex, ook van kleinere aangeslotenen

Voor meer informatie over aggregatiemodellen: [USEF the framework](#)

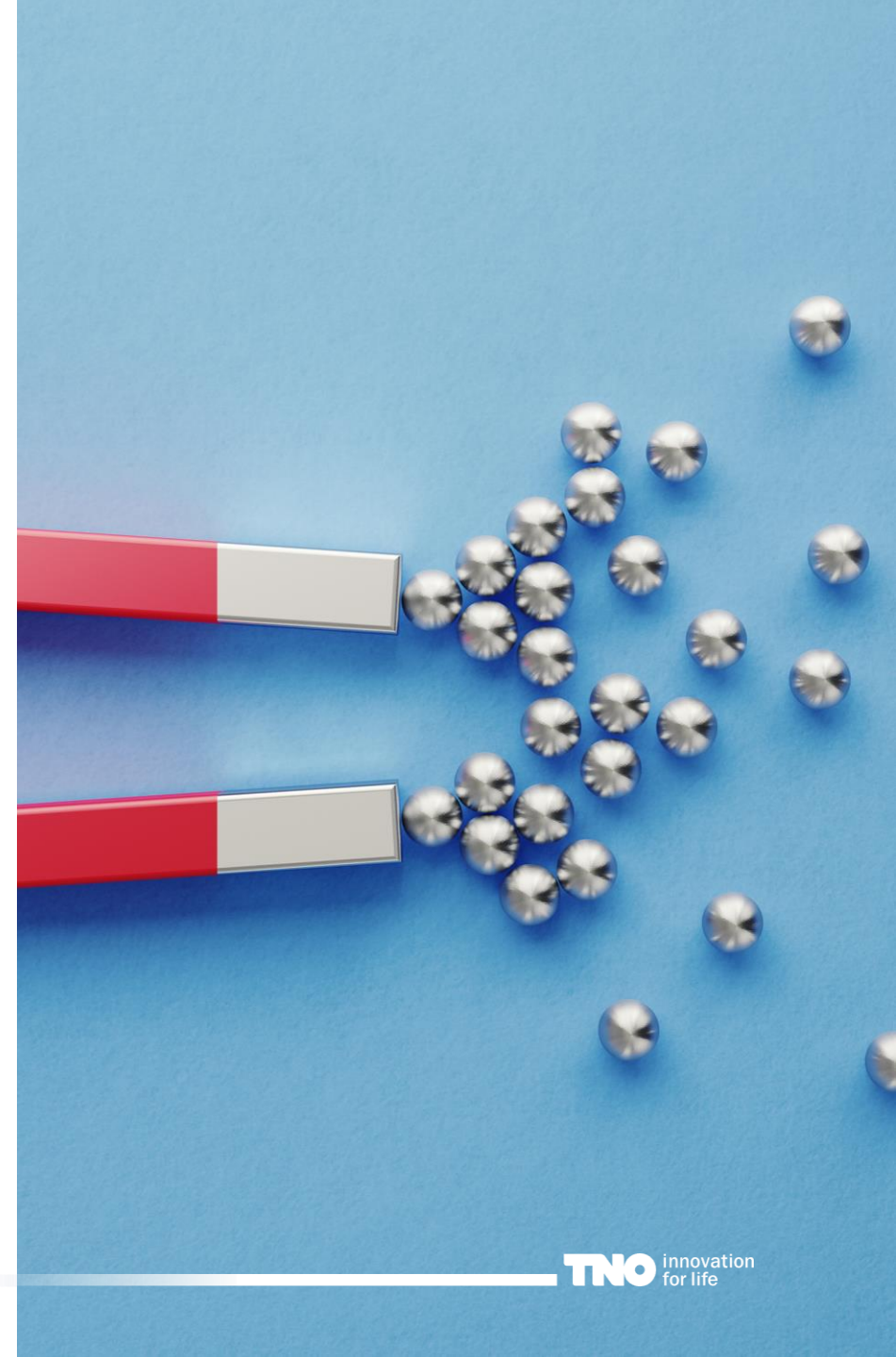

Aggregatie in de Energiewet

Aggregeren: combineren van vraagrespons of ingevoede elektriciteit van verschillende actieve afnemers met het oog op wederverkoop (art.1.1)

3 Vormen van aggregatie:

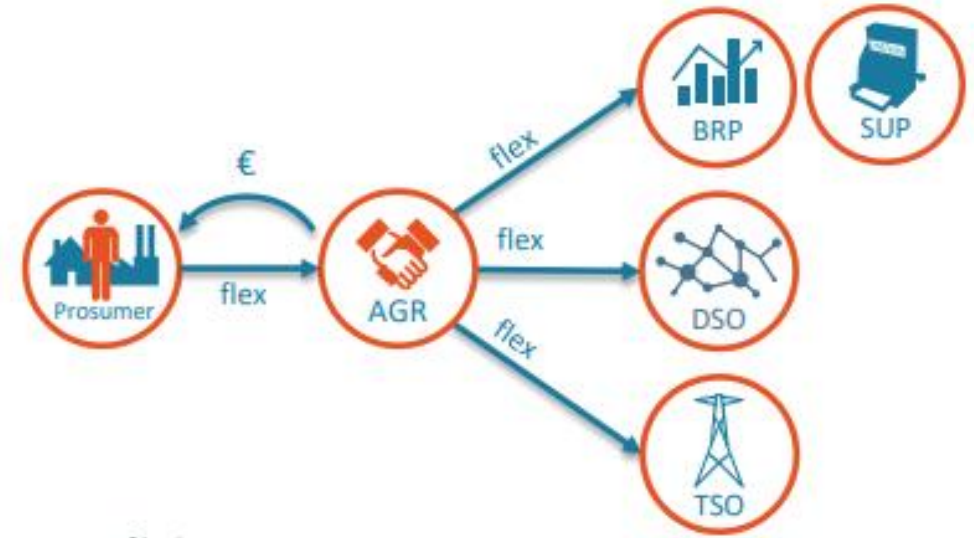
- Teruglevering (terugleveringsovereenkomst)
- Overeenkomst inzake peer-to-peer handel
- **Vraagresponsdienst (vraagresponsovereenkomst)**

Aggregatie

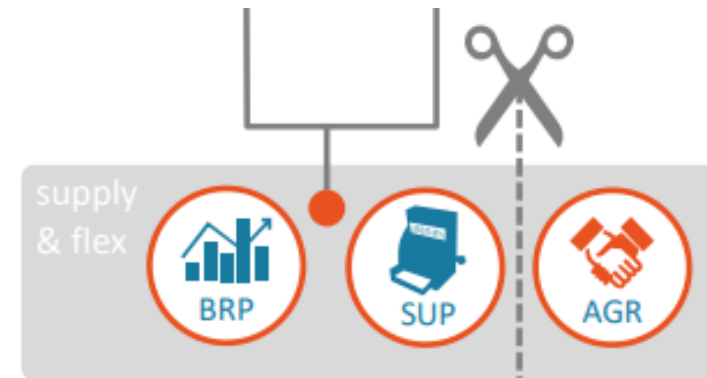
Vraagrespons is:

verandering van het verbruik van elektriciteit bij eindafnemers ten opzichte van hun normale verbruikspatronen, in reactie op marktsignalen en met als doel om de vraagvermindering, of -verhoging te verkopen op een energiehandelsmarkt

Aggregatie nu een recht: vrijheid een aggregatieovereenkomst te sluiten met een marktdeelnemer naar keuze (art. 2.1 lid 3)
Belemmering mag niet (art. 2.3 lid 1c)

Bron: USEF 2017

Aggregatie

Vraagresponsdiensten leveren op een allocatiepunt:

Energiewet (art. 2.2 en 2.39):

1. Op elke aansluiting/allocatiepunt is een marktpartij die levert, peer-to-peer handelt of teruglevering regelt en een BRP (vaak dezelfde partij)
2. Daarnaast kan ook een marktdeelnemer die een vraagresponsdienst wil leveren op het allocatiepunt actief zijn.
3. Dat mag, mits er een overeenkomst is met de BRP (leverancier) op de aansluiting

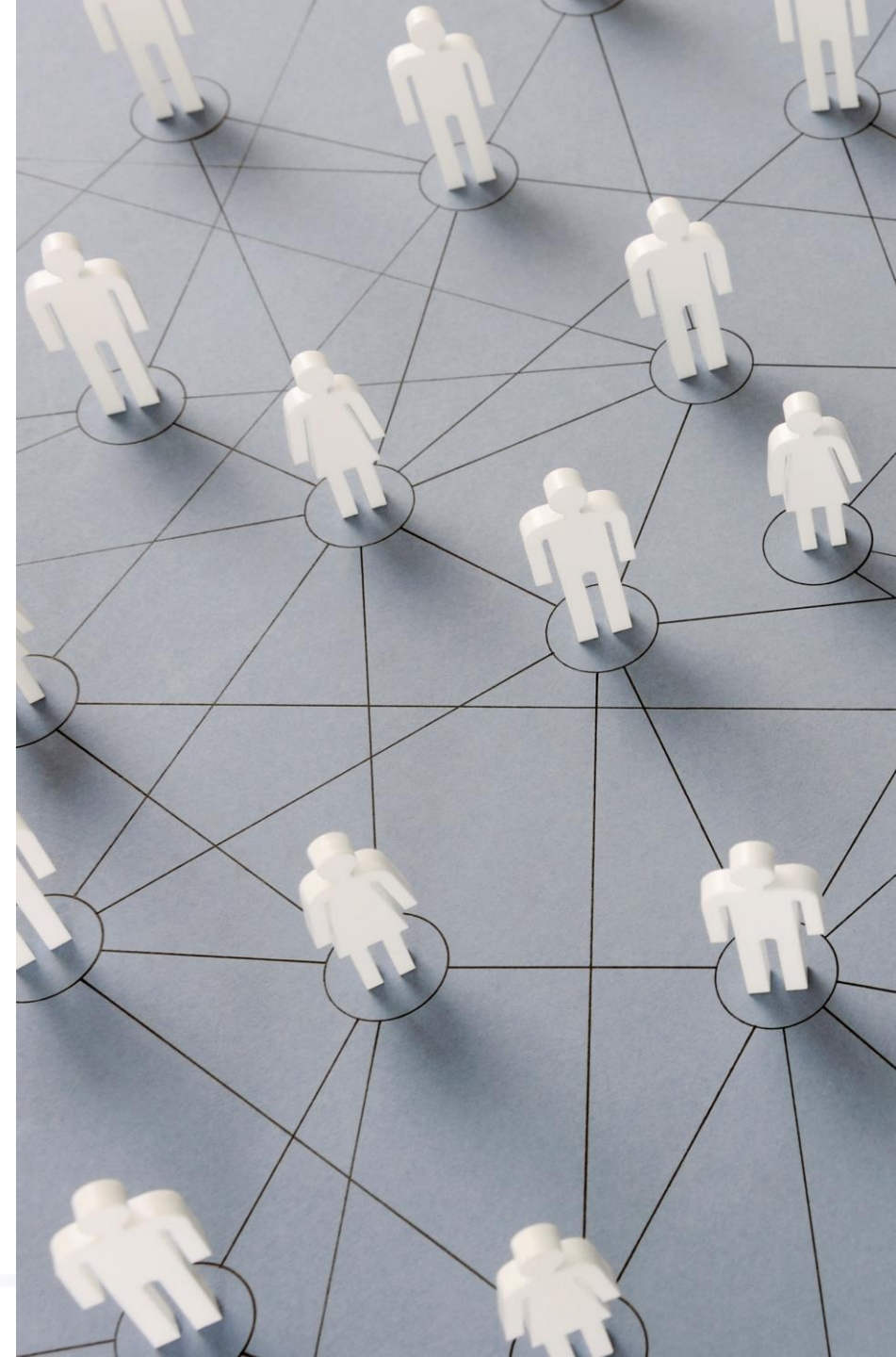
De overeenkomst regelt:

Financiële compensatie, voorwaarden voor de aanpassing van het elektriciteitsprogramma als gevolg van de vraagrespons, de uitwisseling van relevante gegevens

Vergoeding:

1. Berekeningsmethode financiële compensatie vastgesteld door ACM: onbalanskosten en sourcing kosten.
2. Geschillen via ACM en oordeel is bindend

Uitzondering: Als er sprake is van een balanceringsdienst aan de TSB voor el. dan is een dergelijke overeenkomst niet vereist. Financiële compensatie en aanpassing E-programma loopt via de TSB (art. 3.49)

Aggregatiemodel

Samengevat:

- Recht op (onafhankelijke) aggregatie nieuw in de Energiewet
- Er is altijd een leverancier/ peer2peer handelaar of terugleveraggregator actief en een BRP (2 rollen) op de aansluiting
- Daarnaast kan er een vraagresponsaggregator actief zijn
- De aggregator moet een contract afsluiten met de BRP (Sup)
- Onderdelen van het contract zijn gereguleerd, financiële compensatie
- Als het gaat om balanceringsdienst aan TBS: geen contract nodig

Voorbeeld van aggregatie

Congestiemangement: via aggregator in de rol van een CSP

- Slim aansturen van:
- Warmtepompen
- Laadpalen
- Zonnepanelen
- Thuisbatterijen

GO-E: Consortium onderzoekt flexibel elektriciteitsnet | TNO

Energiegemeinschaften

Energiegemeenschap

- "energiegemeenschap van burgers": een **juridische entiteit** die
- a) gebaseerd is op **vrijwillige en open deelname** en waarover leden of aandeelhouders, die natuurlijke personen, lokale autoriteiten, waaronder gemeenten, of kleine ondernemingen zijn, **feitelijke zeggenschap** hebben;
- b) waarvan het hoofddoel veeleer bestaat uit het bieden van **milieu-, economische of sociale gemeenschapsvoordelen** aan haar leden of aandeelhouders of aan de plaatselijke gebieden waar ze werkzaam is dan uit winst maken, en
- c) zich bezig kan houden met de productie, waaronder uit hernieuwbare bronnen, distributie, levering, verbruik, aggregatie, energieopslag, energie-efficiëntiediensten, oplaaddiensten voor elektrische voertuigen of **andere energiediensten** aan haar leden of aandeelhouders kan aanbieden;

Gemeenschap in de Energiewet

Energiegemeenschap:

*juridische entiteit die ten behoeve van haar leden, vennoten of aandeelhouders **activiteiten op de energiemarkt** verricht en als hoofddoel heeft het **bieden van milieuvoordelen of economische of sociale voordelen aan haar leden, vennoten of aandeelhouders of aan de plaatselijke gebieden waar ze werkzaam is, en niet is gericht op het maken van winst***

Voorwaarden energiegemeenschap (art. 2.4)

Statuten: Participatie open en vrijwillig, recht om te vertrekken, feitelijk zeggenschap ligt bij de leden/ aandeelhouders die natuurlijke personen, micro- en kleine ondernemingen of lokale autoriteiten zijn

Hernieuwbare energieprojecten: Mag zich beperken tot een van de bovenstaande groep, en in afwijking zeggenschap bij partijen leggen die in de nabije omgeving van het energieproject gevestigd zijn.

Energiewet en activiteiten

Wie het doet maakt niet uit, het gaat om wat je doet

- De Energiewet beschrijft activiteiten niet de rollen
- Een ieder die actief is op gebied van leveren is leverancier, ofwel; een energiegemeenschap die levert is leverancier
- Energiegemeenschap kunnen verschillende activiteiten ontwikkelen: leveren, produceren, verbruiken, aggregeren
- En daarmee in verschillende marktrollen optreden: leverancier, aggregator, producent
- Zij moeten aan dezelfde eisen voldoen als andere marktpartijen die in een marktrol optreden
- Tenzij...

Uitzondering

Art. 2.17:

Vergunningsplicht leverancier:

Een energiegemeenschap die elektriciteit (of gas) produceert, mag zonder vergunning leveren indien:

- Op jaarbasis niet meer levert, dan het heeft ingevoerd op het systeem
- Alleen leveren aan kleine aansluiting die lid/ aandeelhouder van de gemeenschap zijn
- Bij AMvB wordt een max aan leden vastgesteld

Bij levering is het wel van belang *wie* levert

Bijzondere positie van de energiegemeenschap

- **Leveren is meer dan de leveringsvergunning:** is de ontheffing voldoende om gemeenschappen te ondersteunen in de activiteit levering?
- Hoe gaan we om met **andere activiteiten** (marktrollen) die gemeenschappen oppakken?
- Hoe maken we een onderscheid tussen energiegemeenschappen en **energiebedrijven**?

De rol van energiegemeenschappen in de energietransitie

Juridische kaders voor professionalisering van energieclecticie

21 maart 2023

Auteurs: [Winters, E.](#) [Veen, A. van der](#)

Organisatie(s): [TNO](#)

Met de komst van het nieuwe Europese wetgevingspakket 'Clean Energy Package' (CEP) wordt de rol van eindafnemers die in een energie willen ontwikkelen, ook juridisch verankerd. Maar hoe worden energieclecticieven nu eigenlijk op de energiemarkt? En hoe wordt dit geregeld in de Nederlandse Energiewet?

Downloads

 [Energiegemeenschappen in veranderend juridisch landschap \(PDF\)](#)

Multi-supplier models and decentralized energy sharing approaches

Energy sharing is the activity of administering a renewable energy asset is controlled by a non-profit producer. The main objective of energy sharing is to allow consumers to benefit from the production of renewable energy assets.

[View more](#)

Energiedelen, wat is het?

Stappen voor energiedelen en kaders voor registratiemodellen

26 mei 2023

Auteurs: [Veen, A. van der](#) [Winters, E.](#) [Fumagalli, E.](#) [Klobasa, M.](#) [Breitschopf, B.](#) [Seigeot, V.](#)

Organisatie(s): [TNO](#) [Universiteit Utrecht](#)

[Fraunhofer Institute for Systems and Innovation Research \(ISI\)](#)

Opdrachtgever(s): [European Commission](#)

In het Europese Clean Energy Package werd het begrip 'energiedelen' geïntroduceerd. Wat is energiedelen precies? Wetgevers in verschillende landen stoeiden met de implementatie rond energiedelen. Voor de Europese Commissie aanleiding om meer helderheid te scheppen rond energiedelen. Hoe kan energiedelen geïmplementeerd worden?

Downloads

 [Multi-supplier models and decentralized energy systems](#)

"Power to the People"

een onderzoek naar alternatieven voor de huidige balans-onverantwoordelijkheid van kleinverbruikers

31 maart 2021

Anoeska Buijze (UU), Eva Winters (TNO), Aliene van der Wal (UU), Martijn van Gils (UU), Maurits de Munck (UU), Frits Otte (UU) en Sten Swanenberg (Alliander).

Bedankt voor uw aandacht

Eva Winters

Eva.winters@tno.nl